

DATOS IDENTIFICATIVOS

Gramática galega I

Materia	Gramática galega I			
Código	V01G160V01602			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Noya Campos, Maria del Camino			
Profesorado	Noya Campos, Maria del Camino			
Correo-e	cnoia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia preséntase o concepto de morfoloxía así como a caracterización, as clases e o significado das unidades morfolóxicas, exercitando asemade a práctica da súa análise e segmentación.			

Competencias de titulación

Código	
A4	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüística e literario
A5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
A6	Argumentar os temas e os textos obxecto de estudo de acordo coas convencións académicas, achegando probas e servíndose dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente dos orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.
A7	Participar en debates e actividades de grupo, e organizalos desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.
A8	Formular razoamentos críticos nos ámbitos de estudo lingüístico e literario a fin de adquirir métodos sólidos de análise, que transcendan a simple aproximación intuitiva ás linguas e aos textos obxecto de estudo.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
- Saber os conceptos básicos da análise morfolóxica do galego.	A4
- Saber identificar e clasificar as clases de palabras do galego e os procesos de formación de unidades.	A5
- Saber explicar as características morfolóxicas das clases de palabras.	A6
- Saber explicar a flexión e a derivación de nomes e verbos galegos.	A7
- Saber manter unha actitude aberta cara ás diferenzas culturais mostradas reflectidas nas distintas características e procedementos morfolóxicos das linguas.	A8

Contidos

Tema	
1. A morfoloxía	1.1. Concepto e límites 1.2. Relación con outras disciplinas lingüísticas 1.3. Modelos de descrición morfolóxica

2. Unidades morfolóxicas en galego: descrición, análise e segmentación	2.1. Morfema e clases de morfemas
	2.2. Palabra e clases de palabras
3. Formación de palabras en galego	2.2.1 O verbo
	- Morfoloxía verbal: as conxugacións
	- Flexión verbal
	i) Tema: raíz e vogal temática
	ii) Desinencias: modo e valores modais, tempo e valores temporais, persoa, número.
	- As perífrases verbais
	- O aspecto
	2.2.2. O substantivo e o adxectivo: xénero e número
	2.2.3. Os pronomes persoais: paradigma e morfoloxía
	2.2.4. O artigo
	2.2.5. Cuantificadores e identificadores
	2.2.6. Posesivos, demostrativos e numerais
	2.2.7. Relativos, interrogativos e exclamativos
	2.2.8. O adverbio
	2.2.9. Preposición, conxunción e interxección: caracterización, significado e clases
	3.1. Derivación:
	- Por prefixación
	- Por sufixación: nominal, adxectivo, verbal e adverbial
	3.2. Composición
	3.3. Outros procedementos de formación de palabras en galego

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	4	8	12
Prácticas autónomas a través de TIC	6	12	18
Traballos de aula	9	6	15
Sesión maxistral	24	48	72
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	8	12
Traballos e proxectos	1	20	21

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentacións/exposicións	O docente guiará os alumnos na presentación e exposición de traballos relacionados cos contidos do temario, resolverá as dúbidas que poidan xurdir e indicará as posibles melloras que a presentación do discente deba observar.
Prácticas autónomas a través de TIC	O docente servirase da plataforma TEMA para facilitarles aos alumnos a realización de prácticas de segmentación e análise morfolóxica, lecturas, entrega de exercicios varios, comentarios e foros de opinión verbo dos contidos do curso.
Traballos de aula	O docente facilitará aos discentes exercicios relacionados coa análise morfolóxica e coa segmentación de unidades así coma a resolución de problemas sobre diversas cuestións do temario.
Sesión maxistral	O docente expoñerá nas clases os contidos do programa valéndose de explicacións, apuntamentos, textos de apoio e diapositivas Powerpoint. Facilitará ao discente a recollida de material, o comentario e resolución de dúbidas así como a participación e debate dos discentes arredor de diferentes cuestións que lle afecten á materia de gramática galega no tocante á súa morfoloxía.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	- O docente comentará cos alumnos, individualmente ou en pequenos grupos, cuestións relacionadas cos contidos expostos na sesión maxistral. - O docente falará cos discentes dos problemas relacionados coas presentacións e exposicións realizadas. - O docente comentará cos discentes, individualmente ou en pequenos grupos, cuestións que atinxen ás prácticas (análise e segmentación morfolóxica, foros de opinión, exercicios...) realizadas mediante a plataforma TEMA. - O docente comentará cos discentes, en grupos ou individualmente, problemas relacionados cos traballos de aula.

Presentacións/exposicións	- O docente comentará cos alumnos, individualmente ou en pequenos grupos, cuestións relacionadas cos contidos expostos na sesión maxistral. - O docente falará cos discentes dos problemas relacionados coas presentacións e exposicións realizadas. - O docente comentará cos discentes, individualmente ou en pequenos grupos, cuestións que atinxen ás prácticas (análise e segmentación morfolóxica, foros de opinión, exercicios...) realizadas mediante a plataforma TEMA. - O docente comentará cos discentes, en grupos ou individualmente, problemas relacionados cos traballos de aula.
Prácticas autónomas a través de TIC	- O docente comentará cos alumnos, individualmente ou en pequenos grupos, cuestións relacionadas cos contidos expostos na sesión maxistral. - O docente falará cos discentes dos problemas relacionados coas presentacións e exposicións realizadas. - O docente comentará cos discentes, individualmente ou en pequenos grupos, cuestións que atinxen ás prácticas (análise e segmentación morfolóxica, foros de opinión, exercicios...) realizadas mediante a plataforma TEMA. - O docente comentará cos discentes, en grupos ou individualmente, problemas relacionados cos traballos de aula.
Traballos de aula	- O docente comentará cos alumnos, individualmente ou en pequenos grupos, cuestións relacionadas cos contidos expostos na sesión maxistral. - O docente falará cos discentes dos problemas relacionados coas presentacións e exposicións realizadas. - O docente comentará cos discentes, individualmente ou en pequenos grupos, cuestións que atinxen ás prácticas (análise e segmentación morfolóxica, foros de opinión, exercicios...) realizadas mediante a plataforma TEMA. - O docente comentará cos discentes, en grupos ou individualmente, problemas relacionados cos traballos de aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Presentacións individuais sobre un tema proposto polo profesor.	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame ó final do cuadrimestre dos contidos da materia.	60
Traballos e proxectos	Traballo, que se entregará ó final do cuadrimestre, sobre algún aspecto do temario.	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno poderá escoller entre avaliación única ou continua. A avaliación única consistirá nun exame de toda a materia ó final do cuadrimestre, a el poden presentarse tanto os que opten pola avaliación única coma os que incumpran as condicións esixidas para a avaliación continua.

A avaliación única e a continua son excluíntes. Calquera estudante que suspenda a avaliación continua non se pode presentar á avaliación única e viceversa.

Na convocatoria de xullo haberá un exame final de toda a materia e, nesta convocatoria, os alumnos de avaliación continua que non superaron a primeira convocatoria realizarán un exame na data que determine a facultade.

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFÍA

Bibliografía complementaria

Ackema, Peter / Ad Neeleman (2004): *Beyond Morphology. Interface Conditions on Words Formation*, Oxford / New York: Oxford University Press.

Alonso Núñez, Aquilino S. (2000): "Os sufixos nominais diminutivos do galego actual", *Verba*, 27, 133-174.

Alonso Núñez, Aquilino S. (2008): "La sufijación verbal, la circunfijación verbal y la sufijación verbal homogénea en el habla gallega del ayuntamiento de Castrelo do Val (Ourense, España)", *Quaderni di Semantica*, XXIX, 2, 343-392.

Bosque, Ignacio / Violeta Demonte, eds., (1999), *Gramática descriptiva de la lengua española*, 3 vols, Madrid: Espasa-Calpe.

Hub Faria, Isabel et al., coord. (1996): *Introdução à lingüística geral e portuguesa*, Lisboa: Caminho.

Fernández Pérez, Milagros (1993): *Las categorías gramaticales morfológicas en español*, *Verba*, anexo 35, Universidade de Santiago de Compostela.

González Pereira, Miguel / Francisco Albertuz Carneiro (2000): "Morfoloxía", en Ramallo, Fernando / Gabriel Rei Doval / Xoán Paulo Rodríguez, *Manual de ciencias da linguaxe*, Vigo: Xerais, 585-627.

- Matthews, P. H. (1980): *Morfología. Introducción a la teoría de la estructura de las palabras*, Madrid: Paraninfo.
- Pena, Jesús (1990): "Sobre los modelos de descripción en morfología", *Verba*, 17, 5-75.
- Simone, Raffaele (1993): *Fundamentos de lingüística*, Barcelona: Ariel.
- Soto Andión, Xosé (2003): "Aproximación al habla de la Pontevedra interior: morfología verbal", *Revista de Filología Románica*, 20, 53-72.
- Spencer, Andrew / Arnold M. Zwicky, eds., (1998): *The handbook of morphology*, Oxford: Blackwell.
- Varela, Soledad (1990): *Fundamentos de morfología*, Madrid: Síntesis.
- Veiga, Alexandre (1986): "Verbo latino e verbo galego. Notas para unha análise comparativa", *Verba*, 13, 75-125.

O docente facilitará na aula bibliografía específica para cada un dos temas.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Gramática galega II/V01G160V01603

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Gramática galega II/V01G160V01603

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua: Comunicación oral e escrita: Galego I/V01G160V01201

Outros comentarios

O alumno poderá escoller entre avaliación única ou continua. A avaliación única consistirá nun exame de toda a materia ó final do cuatrimestre, a el poden presentarse tanto os que opten pola avaliación única coma os que incumpran as condicións esixidas para a avaliación continua.

A avaliación única e a continua son excluíntes. Esta última esixe unha presencialidade do 80%.

Na convocatoria de xullo haberá un exame final de toda a materia e, nesta convocatoria, os alumnos de avaliación continua que non superaron a primeira convocatoria realizarán un exame na data que determine a facultade.
